

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hóra 100 korona. Negyedévre 230 korona.
Félévre 560 korona. Egész évre 1100 korona.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felolvasó szerkesztő és lapfőigazgató

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt, I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Egy szám ára 5 korona.

Gróf Bethlen István miniszterelnök Debrecenben.

Ünnepélyes fogadtatás. Fellobogozott város. Nagy gyűlés az „Arany-Bika” szálloda disztermében. A miniszterelnök beszéde. Az egységes párt zászlóbontása. Disztribúció. Az elutazás.

Gróf Bethlen István miniszterelnök tisztántúli körútjában vasárnap Debrecen városát tisztelettel meg látogatásával a politikai élet súlypontja ezen a napon Debrecenben volt.

Ünnepélyes és meleg fogadtatás után az Arany Bika szálloda disztermében hangzott el a miniszterelnök nagybeszéde az országos párt hivatásáról, Magyarország egészséges belső és külpolitikájáról.

A miniszterelnök debreceni fogadtatásáról, a gyűlésről és beszédéről az alábbi részletes tudósítás keretében számolunk be:

A pályaudvaron dr. Csóka Samu polgármesterhelyettes elnök megjelent Debrecen város és Hajdú vármegye megyei és városi hatóságainak vezetői. A pályaudvaron a választópolgárság nagy tömegekben várta a miniszterelnököt. Az alkalommal megjelentek Szomjas Gusztáv nyug. főispán, Sághy Lajos, rendőrfőtanácsos, Nagy Vilmos csendőrezredes, Sas Béla egyet. rektor, Kiss Ferenc, vel. nemz. gyűlési képviselő, a tisztántúli egyházközség püspökének helyettese, Olchváry Zoltán, kir. ítélőtáblai elnök, Atényi József főjegyző, a kir. ügyészség vezetője és Debrecen város, valamint Hajdúvármegye közeletének vezetősége és számos kiürösége.

A miniszterelnöknek sorban jelentést tettek Nagy Vilmos csendőrezredes, Sághy Lajos, rendőrfőtanácsos, Hlatkóczy Imre államfőnök. A városrészben dr. Csóka Samu polgármesterhelyettes a következő beszédben üdvözölte a miniszterelnököt:

— Debrecen város törvényhatósága és közönsége nevében tisztelettel és szeretettel üdvözölöm Nagymelteságot. A város lakossága a legnagyobb tisztelettel és meggyűzővel tekint miközben él, mivel annak minden tényéből megállapítható, hogy ugyan az a cél akarja elérni, amely minden igaz magyar szívnek ohajtása, imádsága: Magyarország helyreállítása. Amikor ígérjük, hogy az ország helyreállításának munkájában a legnagyobb eréllyel támogatjuk, azt az ohajt fejtelem ki, hogy Nagymelteságot látogatása a legszebb eredményeket vonja maga után.

A miniszterelnök az üdvözlésre a következőképpen válaszolt:

— Nagyon köszönöm hozzám intézett szíves szavait. A magam részéről nem azért jöttem ide, hogy korteskedjem, egészen más okból jöttem. Én Debrecen városát akarom meglátogatni és itt akarom a magam igazát kifejezni. Nem becsülni jöttem politikai elhatározásomat, hanem megismertetni a magam igazát és bízom benne, hogy meg fognak hallgatni és ha szavaim megnyerik tetszésüket, köválnak fognak. A miniszterelnök az-

után beszélt Debrecen város fogadtatásáról és kiseretével a vármegyebázára hajtatott, ahol Miskolczy Lajos főispán a fővárosból érkezett vendégek tiszteletére villásreggelit adott. Fél 12 órakor érkezett meg Bethlen István gróf miniszterelnök a Bika szálló nagyermebe, amelyet már 10 órakor zsúfolásig megtöltött a választópolgárság.

A miniszterelnököt terembe lépésekor harsány éljenzés fogadta.

A debreceni egységes párt nagygyűlését Nagy József nyug. pénzügyigazgató, az egységes párt elnöke a következő szavakkal nyitotta meg:

— Akkor, amikor szeretettel, hazafias üdvözléssel köszöntöm Nagymelteságot, megállapítom, hogy a teremben a társadalom minden rétege igen nagy számban jött össze, ami azt bizonyítja, hogy Debrecen lakosságának legnagyobb része a mi élőkinkhez ragaszkodik és a mi zászlónk alá csatlakozik. Ezer éves dicsőséges országunk darabokra van szedve. Gazdasági életünk tönkre van téve, az országot a végveszedelem fenyegeti. Minden akarunk oda irányulni, hogy ezt a szerencsétlen országot súlyos bajaitól megszabadítsuk. Az a meggyőződésünk, hogy ezt csak úgy lehet elérni, ha az ellentéteket kiküszöböljük, ha mindannyian egysült erővel igyekszünk arra, hogy ezt a nemzetet valahára boldoggá tegyük. Örömmel, szeretettel és tisztelettel pártvezetereinket, Bethlen István grófot és Nagyvárdi Szabó Istvánt, (Eljenzés.) azért, hogy fáradságot nem ismerve elhőttek ide megerősíteni minket a mi hitünkben, megmutatni azt az utat, amelyen járunk kell.

A miniszterelnök beszéde.

Bethlen István gróf miniszterelnök a közönség lelkes és hosszantartó eljenzése közt emelkedett szószárra:

— Országoszerint megindult a választási küzdelem, a korteskedés. Mi azonban nem azért jöttünk ide, hogy ellentéteinket becsülni, hogy a korteskedésnek ezen módjában vegyünk részt, amely rendszer az ellentéteket leküszöbölésből támlákonzik. Mi a magunk igazát akarjuk kifejezni. Egy politikának az értéke, ezen értékek a megismerése nem az, hogy mi jött érnek a politikának ellentéteit, hanem az, hogy van-e igazi tartalma és ha érvényesül a nemzetre valómi haszon származik-e belőle. En ezen alkalommal a magyar ügyet egy kissé távolabbi szempontból, hogy úgy mondjam, madártávlatból akarom megvilágítani, egy pár szót kívánok szólni a magyar külpolitikáról, a magyar ügynek összefüggéséről a nemzetközi ügyekkel, külpolitikánk céljáról és eszközeiről.

Minden külpolitikának a célja az, hogy a nemzet ellentéteivel szemben barátságos szerződésekkel és más eszközökkel biztosítsa a nemzet életét. Feladata az, hogy a nemzet tekintélyét és befolyását, a külföldön növelje és gyarapítsa, hogy ezáltal a magyar állampolgárok megalbátását, gazdasági és más téren is előbbre vigye, és más államokkal olyan szerző-

déseket kössön, amely gazdasági és más téren a nemzet fejlődését lehetővé teszi. Azonban az ilyen politikának feltételei vannak. Az általános feltételek azok, hogy a nemzetnek legyen megfelelő igazi szuverenitása, hogy egyenjogú legyen a többi nemzetek között. Feltétele az, hogy megfelelő rendes állami és társadalmi élet legyen, hogy a tekintély megfelelő gazdasági és kulturális erőkon alapuljon. Különös feltétele pedig az,

hogy semmi sem történjen ebben az országban, ami külpolitikánknak árt és hátrányos, hogy ennek a külpolitikának céljai helyesen legyenek kitűzve és azok elérésére helyes eszközök vétesenek igénybe. Feltétlenül szükséges az is, hogy a belpolitika ügy vitessék, hogy az ne keresztezze a külpolitika célját és itt már beleszól a kérdésbe a belpolitika, a pártpolitika is. Ennél a kérdésnél kitérek a pártpolitikára. Meggyőződésem az, hogy eredményes külpolitikát Magyarországon addig nem lehet folytatni, amíg a mai pártpolitikai viszonyok fennállanak.

(Ugy van, helyeslés.) Én csak az októberi eseményekre utalok. Ezen események a külföldön a nélkül, hogy talán tervezői úgy célozzák, vagy pedig akarták volna, azt a benyomást keltezték, hogy itt a régi osztrák-magyar monarchia felbomlására történt az első lépés. Tudjuk azt, hogy Európában csak egy közvélemény van ebben a tekintetben és ha vannak ebben különbségek, ez csak abból áll, hogy az egyik oldal érdekből ellenzi (Olaszország, Németország és Oroszország), a másik rész pedig opportunitásból, mert le vannak kötve lékeszerződések által, mert békét akarnak és félnek attól, hogy az ilyen események Európa békejét megzavarják. Ezeknek az eseményeknek súlyos következményei voltak, mert az egyik oldalon a szövetsédek részéről előidézték a beavatkozást, a másik oldalon pedig lerontották a nemzet tekintélyét azért, mert éretlen esznyekekkel a nemzet tekintélyét emelni nem lehet. (Ugy van, ugy van!) Ez a politika nemcsak az alal, hogy puccsot hozott létre, de összes cselekvéseivel, amely ezzel összefügg, a külpolitikánk sáncait rontotta le. Megosztotta ennek a nemzetnek egységes frontját és alkalmat adott arra a beavatkozási politikára, amelyet szövetsédek követnek. Ez az ellentét ma is fennáll, sőt tovább vitetik; egy ek a nemzet testében, amely ott lesz, a beavatkozási politikát elkerülni alig leszünk képesek. Káros volt ez a nemzet szempontjából azért is, mert előkészítéséhez hozzájárított az, hogy a nemzet tekintélyét mindenképpen lerontani törekedjék. Arra igyekezett, hogy minden hatalom kétségbevonjon és hogy egyes sajnálatos eseményeket tullozzanak, amivel előidézték azt, hogy a külföldön az államok hogy itt anarchia van, nincs rend és nincs nyugalom, hogy erre az országra, mint a béke egyik pillérére, építeni nem lehet. Ez az egyik része azoknak, akik külpoliti-

kai szempontból a nemzetre néző károsak.

De itt vannak az októbristák is és ezeknek a szövetségesei, kik fejüket újból fel akarják tűni. Ezek a maguk részéről a nemzetet ma is rágalmazzák azzal, hogy olyan kormány van, amely a rendet nem meri vagy nem is akarja fenntartani. Pedig ennek éppen az ellenkezője áll fenn. Európában faradalmak voltak, világháború volt, világos és természetes, hogy ilyen rövid idő alatt a rendet helyreállítani Európában nem lehet. Nálunk is vannak sajnálatos jelenségek, amelyek el kell, hogy muljanak és el is fognak múlni. Mer tazon vagyunk, hogy ezen jelenségek megszűnjének. (Eljenzés.) Ez nem ad azonban senkinek jogot arra, hogy rágalmaikkal támadjon a magyar kormányra, hogy külföldön a magyar hírnevet megrontsa és külpolitikánk sáncait megsemmisítse.

Ugy van, (taps.) Ilyen viszonyok között külpolitikai téren nehéz valami eredményt elérni. Hiába beszélnek dilettantizmusról. Nekem eszembe jut az, hogy egy trivialis hasonlattal éljek, hogy olvajtkiáltás szempontjából mikor szomszédja zsebéből az oráját lopja ki. Ne kiáltson itt senki tolvajt, különösen azok, akik külpolitikánk sáncait lerontják és ugyanakkor dilettantizmussal hanyag a kormány szemére. Boviden kifejttem, hogy a kormány a magyar nemzet külpolitikai helyzetét miképpen látja, mert hiszen ellenfeleink csak kritikát gyakorolnak, de külpolitikai programot nem adnak. (Ugy van.) Sokkal könnyebb ilyen időkben kritikát gyakorolni, azt mondani, hogy kossunk szövetséget, csináljunk propagandát az ország mellett sőt, ebben teljesen egyet értünk, de ez nem program. A programnak annak a kifejtését kell, hogy tartalmazza, hogy a programot utján miképp vihetjük előbbre a nemzetet.

En röviden összefoglalom a magyar külpolitikai helyzetet. Külpolitikánk célja egyeb nem lehet, mint az, hogy helyreállítsuk a magyar nemzet szuverenitását, a nemzet szuverenitását, a nemzet egyenjogúságát más népekkel és hogy lerázzuk magunkról a beavatkozási politikát. (Ugy van, ugy van zajos helyeslés.) Ez csak úgy érhető el, ha három-négyen maradunk azokkal a tőrek-vésekkal, amelyek Európában a békét újra megteremtési akarják, harmadikba kell maradnunk az európai irányzatokkal. Mi nem vagyunk egy szigetben élő nemzet, hanem egy nagy népcsaládnak vagyunk tagja, amely egységes civilizációval bír, egységes kulturális állami és társadalmi be rendezkedéseken alapszik. Ilyen körülmények között nem izolálhatjuk magunkat. Hogy megint egy hasonlattal éljek, amikor nemzetközi társaságban vagyunk, akkor nem járhatunk feherkamasznival és vörös frakkban, de nem járhatunk vitéz kőtesben sem, hanem úgy kell viselkednünk, hogy a többi nemzetek és együtt kell velük haladnunk azokkal a tőrekv-

sekben, amelyek az emberiség haladását jelentik. (Ugy van, ugy van) Minden népnek megvan az érvényesülési joga, de az érvényesülési jog és lehetőség csak odáig terjed, amíg harmóniában áll az emberiség haladásával. A történelem minden lapja ezt bizonyítja. Az európai harcok külön-külön, egy nemzet szempontjából nézve talán kicsinyes küzdelmeknek látszanak, de végeredményképen egy mozaikképet alkotnak, amelyben minden egyes nemzet parányi kis kö, de együttvéve az egész, az emberiség haladását tünteti fel. Harmóniában kell eljárunk a többi európai néppel, mert ez az egyedüli jövő. Vessünk egy pillantást, mi lehet Európának a jövő kialakulása. A háború előtt a békét az európai egyensúlynak a politikája biztosította, az, hogy Európában két nagyhatalmi csoport volt, az antant és a harmas szövetség. Mind a két csoport állig felfegyverkezve, egymástól félve, a békét megzavarni nem merték. Az európai egyensúly politikája volt az, amely 40 éven keresztül a népeknek békét hozott. Ez fegyveres terhes béke volt, de jobb volt a háborús állapotoknál, mert dalára a nagy terheknek, a békés fejlődést biztosította. (Ugy van.) A világ-háború véget vetett az egyensúly politikájának. Az egyensúly megszűnt, helyébe a győzők és legyőzöttek léptek. Ma a békét a győzők diktatóriuma hozta, csak győzők és legyőzöttek vannak. Vannak akik joggal bírnak, vannak akik jogtalanok, vannak nemzetek állig fegyverkezve és vannak leszerelve nemzetek. Vannak kiuzsácsoló és kiuzsított nemzetek. (Ugy van, helyeslés.) Pedig mit ígérték a háború végén nekünk? Beesületes, igazságos anexiót és reparáció nélküli békét, a kisnemzetek védelmét, egyenjogúságot és önrendelkezési jogot. — Már most kérnem, hogy fejlődhet Európa ebből a szempontból. Három lehetőség van. Az egyik, vagy megmarad a győzők diktatóriuma, de akkor Európa tönkre megy, elsősorban mi legyőzöttek, de velünk együtt tönkre mennek a győzők is. A második lehetőség az általános lefegyverzés, és egy igazságos béke mert csak ezen az úton lehet valódi és tartós békét létesíteni. A harmadik lehetőség az, hogy ráterjünk az egyensúly politikájára. Meggyőződésem szerint azok, akik az igazságos béke és lefegyverzés felé törekednek, az egyensúly politikáját, mint aduát játszzák ki azokkal szemben, akik a diktatóriumot fenn akarják tartani. Egy bizonyos az, hogy Európa békét akar, azért, mert már a győzők is emésztési zavarokkal küzdenek. Még a hatalmas Anglia is gazdasági téren, Francia és Olaszország pénzügyi téren, a

kisantant pénzügyi, gazdasági, szociális és nemzetiségi téren, mindannyian betegek és ezt csak igazi béke után orvosolhatjuk. De bizonyos az is, hogy Genovában a felkelő napnak csak sugarai mutatkoznak, hogy meg nem a teljes igazságot találták meg. Bizonyos az, hogy csak azoknak a népeknek igazságát akarják honorálni, amelyek igazságának teljesítése nélkül a béke nem volna helyreállítható. Ha egy nemzet igazságának teljesítése nélkül sikerülne nekik a békét maguk részére biztosítani, úgy az az a nemzettel nem törődne. De ne félünk azért, hogy Magyarország ebből kimaradjon. Ránk fog kerülni a sor, mert Európa ezen pontján mi nélkülünk nincsen béke. (Nagy taps és hosszantartó helyeslés.) Látszólag csak 8 millió ember él a megcsontított Magyarországon, azonban ez a megcsontított Magyarország gravitációs központja egy sokkal nagyobb országnak és ennek a gravitációnak erejét semmiféle eszközzel meg nem lehet hamisítani. A gravitáció ereje nem szorul rá puccsokra sem, ezek nélkül is érvényesül a természet ereje. (Ugy van, ugy van.) Érvényesülni fog, mert a természet törvényei erősebbek, mint az emberek által felállított korlátok.

Ha én türelmeire infék, ez nem jelenti azt, hogy a meghunyászkodás politikáját hűdtem. (Eljenzés.) A meghunyászkodás talán lehet neha esélyes, de semmiesetre sem mindig. De viszont az ellenkező álláspont sem esélyes minden körülmények között, különösen nem akkor, ha csak a népszerűség kedvéért, vagy saját temporementumunk kielégítéséért folytatjuk. Amikor új Európa van kialakulóban és új békéfeltételekről tárgyalunk, ne járjunk kézagranattal, mert leontjuk saját politikánk minden sánszát.

Már most melyek a magyar külpolitikának azon céljai, amelyek beleilleszkednek ebbe az új békepolitikába, amelynek első hajráit sugarait Genovába láttuk megjeleníteni. Ezen célok között négyet fogok felemlíteni.

Az első gazdasági egyenjogúság helyreállítását az egész vonalon és a gazdasági érintkezésnek a felvétele a szomszédos államokkal. A második a reparációs kérdéseknek az elődése, mert Magyarország reparációt fizetni nem képer. (Eljenzés, helyeslés.) A harmadik a magyar kisebbségek megvédése azokon a területeken, amelyeket elszakítottak tőlünk, negyedszer a beavatkozási politikának a megszüntetése az által, hogy csatlakozzunk ahhoz a politikai irányhoz, amely az európai lefegyverzést írta zászlójára.

A gazdasági rekonstrukció első feltétele az, hogy egyenjogúak legyünk a többi nemzetekkel, hogy velük az érintkezést újból felvegyük. Ettől függ az, hogy Csonkamagyarország ipara újból nyers terményekhez jusson. — Hogy Magyarország gazdaságilag újból piachoz jusson, hogy a fogyasztó közönség érdekei kielégíthetők legyenek, hogy a gazdasági termelés újból talpraálljon.

Reparációt fizetni nem vagyunk képesek. Be kell látni a győzőknek is, hogy ezen politikán tovább haladva elérheti ennek a nemzetnek tönkretételét, azonban anélkül, hogy ebből bármiféle reparációs haszna lenne. Fel kell függeszteni Magyarországot aktív tartozásait. Külföldi hitel és kölcsön nélkül ez a nemzet sem pénzügyi, sem gazdasági életét rekonstruálni nem lesz képes.

Lloyd George Genovában egy nagy beszédet tartott, amelyben rámutatott arra, hogy Európa keleti batarvonalai Oroszországgal szemben nincsenek megállapítva, hogy a Finn öböltől a Fekete tengerig a határvonal kétes, hogy tömérdek olyan kérdés vehető fel, mely az európai béke megbontására alkalmas.

Nekünk figyelmeztetni kell Európát vezető államférfijait és népeit, hogy még nagyobb veszély szar-mazik Európa békéjére, hogy ha a kisebbségi kérdéseket valóban nem rendezik és a magyar kisebbségeknek azon a területeken nyújtandó védelmét meg nem ad-

ják, amelyet szerződészerűen kötött ki velük szemben.

A kisebbségi kérdés egy európai kérdés. A finn öböltől kezdve egészen a Balkán déli csúszáig Európa szíven keresztül egy széles területe vonul végig, ahol körülbelül százmillió ember lakik és amely terület akkora, mint Németország, Spanyolország, Franciaország együttvéve, ahol 14-15 kis nép keverten él, ahol tehát a kisebbségi kérdés rendezése olyan nagy európai érdek, amely elől kitérni nem lehet, ha valóban békét akarunk teremteni Európában. Mi különbség van a kisebbségi kérdés kezelése között ma és a háború előtt?

A különbség csak az, hogy az elszakított területeket azon állam községeiből, amelyhez ezérvé oia tartoztak, átesatolták más nemzetek szuverenitása alá, a kisebbségekből többség lett, de a volt többségből kisebbséget alkottak megint. A különbség csak az, hogy alacsonyabb kulturájú népek fennhatósága alá, magasabb kulturájú népeket helyeztek. (Ugy van, ugy van.) A különbség csak az, hogy ezeken a területeken a magas kulturájú népek a balkán fennhasóság alá kerültek és ennek folytán a balkán előnyomult az Aldunától Szegedig és Nagyvárad önykéig. (Ugy van, taps.)

Van még egy különbség. Eddig a bekeketések szerint, a kisebbségek kezelése, az államoknak belügye volt és az illető állam volt felelős érte az emberiséggel szemben. Ma alkottak egy felelős nemzetközi fórumot, mely nemzetközi fórum azonban nem működik és azáltal, hogy a felelőség csakis rajta van, alkalmat ad az illető államoknak, hogy szabadon nyomhassák el a kisebbségeket.

Magyarországon nem lehet béke, de Európa ezen pontján sem lehet igazi béke addig, amíg a magyar kisebbségek jalkiállítását, a demarkációnális vonalon áthangzik. (Taps.)

Nem lehet béke addig, amíg a Kárpátok aljáról a magyarság könnye duzzasztja meg a magyar folyókat. Nekünk kötelességünk és jogunk ezt a kérdést a nemzetközi fórum elé vinni és rendeztetni, mert hiszen a bekeszerződés 47-ik és 51-ik szakaszában kötelezték magukat az illető államok, a kisebbségi szerződés betartására. Külpolitikánk negyedik feladata, hogy a beavatkozás politikájával szemben csatlakozzunk a lefegyverzést követelő népekhez. A népszovetési paktum, amely integráns részét képezi trianoni szerződésnek, 8-ik szakaszában kimondja, hogy a lefegyverzés keresztül fog viténi Európa összes népeit. A helyzet ezzel szemben az, hogy mi le vagyunk fegyverkezve, szomszédaink pedig fegyverkeznek ma is és hiába van egyenlő jog, ha nem állanak mögöttes egyenlő erők. Háború esetén ugy állunk, mint 1:140-hez, amely szám megmagyarázza, hogy mi az oka annak, hogy szomszédaink belügyeinkbe be tudnak és be akarnak avatkozni. Nem fejtetem tovább a külügyi kérdést. Arra akarok csak rámutatni,

hogy ha beilleszkedünk az európai politika nagy irányelveibe, ha helyesen tűzzük ki a célokat, amelyeket el akarunk érni, akkor igenis Európa térképének újra rendezésénél, Magyarország is meg fogja találni a maga helyét. (Eljenzés.)

Ennek előfeltétele azonban az, hogy a belpolitikánk ne keresztezze a külpolitikánkat. Hogy legyen vége mindenkor az ellentéteknek, amelyek a magyart a magyartól elválasztják. (Ugy van, helyeslés.) Szűnjön meg ebben az országban a pártoskodás, ebben az országban könnyelmű csinyekkel senki többet ne próbálkózzon, senki a magyart meg ne rágalmazza, mert azt amit itt bent belpolitikai úton el is érünk, azt duplán elveszítjük a külpolitika téren. Arra kérem polgártársaimat, hogy támogassák azt a zászlót, amely a magyarság részéről a magyar ügyért, a magyar erőt, egy erős kormányzat létesítését tüzte ki zászlójára, támogassák azokat a jelölteket, akiket, akiket az egységpárt itt ajánlott, ha a maga részéről támogatni hajlandó.

(Eljenzés.) Támogassák elsősorban Vásáry Istvánt (Hosszantartó taps és eljenzés.) Tolnay Kornélt (Eljenzés, és Lengyel Zoltánt. (Eljenzés.)

A miniszterelnök után nagy atádi Szabó István pártelnök szólott, aki beszéde alatt sűrű közbeszólásokkal találkozott. A dísztermet megtöltő nagy közönség jobbra akkor is Bethlen miniszterelnököt éltette.

A gyűlést ezután befejezték és délelőn egy órákor díszvend volt.

A. központi választmány értesítése.

A választói rendelet 48. §-a alapján a végleges választói név jegyzékek a hivatalos órák alatt (8—2 óráig) a városháza közgyűlési termében megtekinthetők és lemásolhatók.

Polgármester-h.

Jelentkezzenek akik a nemetektől lovakat vettek.

Felhívás.

A honvédelmi miniszterium rendelete folytán felhivatnak mindazok, akik 1918. év végén az átvonult német hadseregtől lovakat vásároltak, hogy a véltelkor kapott német átadási okmányt a városi előjárásnál (vásárfelügyelőség) május 12-ig okvetlenül mutassák be.

Városi előjáróság.

Gyors Futár Vállalat.

Az ország és az elszakított részek bármely részében bármely természetű megbízásokat személyesen honyolítunk le a leggyorsabban. Vasúti szállítványokat kísérünk, kocsirakományt áruk gyors tovább szállításánál személyesen közelejtünk. — Gyors futár szolgálatot teljesítünk az ország bármely részében.

Élső magyarországi Gyors Futár Troda;

Dabrecen, Arany János u. 1-a. II. em., Csanak ház.

Fogápolásra Diana-fogkrém

szolgál.

Kapható mindenütt!

Gyártja a Diana Kereskedelmi r-t. Budapest, V., Nádor-utca 30.

Költőmű férfi fehérneműek Frank Edénél

Fay-arccrém és szappan
GRÓSZ NAGY FERENCZ
Arany egyszarvu gyógyszerárba
(Szinház mellett.)

UHU
kávét előnyei!

Kérje minden fűszeresnél.

Református lelkészválasztás**Ki legyen az Árpád-téri új lelkész?**

Még a politikai választás küzdelmei közepett is méltán kelt általános érdeklődést Debrecenben az a kérdés, hogy ki lesz az új Árpád-téri ref. lelkész? A lelkéssmeretig ható figyelemmel gondolkodnak erre azok a hívek, akiknek szavazatán fog ez a nagy kérdés eldőlni; — de nem kevesebb várakozással van eltelve Debrecen város egész közönsége; hiszen egy-egy lelkészi állás betöltése méltán tekinthető közérdeknek is.

A találgatásoknak bő tere nyílik; bár a pályázat meglehetősen szűk eredménnyel járt. Az egykor oly fényes debreceni papságra alig 4—5 pályázó akad, mondják, hogy manapság bármelyik falusi parókhia kétszer-háromszor többet ér. Megnyugtató azonban az a körülmény, hogy a csekély számú pályázók között is van egy olyan egyén, aki képzettség, világiatlanság, munkabírási és hitűség dolgában egyformán magasan kiválék és ez a főiskola egykori szeniora, Nagy István debreceni vallás-tanító-lelkész.

A pápvasztásnál nincs hivatalos jelölt; de csak ha végigtutjuk azt a névtányt, amit ő mellé a debreceni ref. egyház legjobbjai kibocsátotak, úgy azt lehet mondani, hogy Nagy Istvánt ajánlják az új papságra mind azok, akik illetékesek a pályázók közül a legilletékesebbet kiválasztani.

Lássuk csak! Amíg a többi jelölt ajánló ívét nem merite senki aláírni, addig a Nagy István ívé alatt ott olvashatjuk: Bakóczy Gábor és László, dr. Balogh Béla bíró, dr. Balogh János orvos, Bessenyei Lajos és Gyula műasztalos, Bereczky bíró, Buray András és József, Csáky János, dr. Cseke Sándor, Csóka Samu, Dalmy Barna, Dávid táblabíró, dr. Fésüs rendőrfogalmazó, dr. Gyáther főorvos, dr. Galánffy né, Garda Dezső máv. üzemvezető, Harsányi Gusztáv kuriai bíró, Horváth András földbirtokos, Kaszanyitzky Andor, dr. Kenézy Gyula egyet. professzor, Kertész László és István, Kolbenhayer Kálmán, Konez Sándor tisztartó, Kovács János egyházi, dr. Kötrösi Kálmán ügyvéd, Bilkey Kövesdy Imre, dr. Mitrovics egyet. tanár, dr. Nagy Zoltán ügyvéd, dr. Oláh Miklós tábl. tanácselnök, Olchváry Zoltán táblaelnök, Pákozdy alispán, Rásó ny. főispán, dr. Révész, Szele és Uray lelkészek, Sesztova Jenő, Szabó tanfelügyelő, dr. Szaploneczay orvos, dr. Szűcs G. ügyvéd, dr. Tankó egyet. tanár, dr. Tervei ügyvéd, Tóth J. műépítész, Udvarhelyi G. városgazda, dr. Varga Lajos ügyvéd, Versényi Tihor bankigazgató, dr. Vitányi hadbíró, Wessprémy Z. ny. főispán és velők együtt közel 200 gyönyörű hangzású nevet.

Ha ezt a felhívást elolvassa és az aláírók, mint Nagy István mellett kezeskedők neveit látja a választó, bizonyára egy pillanatra sem kételkedik abban, hogy mire kell szavaznia!

Jótállá.**A városi tanács meghosszabbította a szerződést Kardoss Gézával.****Ujabb hat esztendőre.**

A Csokona! színház sorsa, szerencsére a színházi bizottság és a tanács megértésének és belátásának, kedvezően dőlt el. A tanács tegnapi ülésén mélyebben foglalkozott a kérdéssel, mérlegelte, hogy a pályázat milyen bizonytalansággal fenyeget s ezzel szemben mennyi és milyen elismerés veszi körül a Csokos és ugy döntött, hogy újabb hat évre vele köti meg a szerződést.

És ezzel a városi tanács fenyegető nehézségeket, de egyáltalán módot és alkalmat adott ahhoz, hogy Kardoss Géza már szeptemberre még erőteljesebben

szervezze meg társulatát s újabb áldozatokkal tegye minden tekintetben értékesé és kifogástalanná a jövő szezont.

Kardoss Géza színiigazgató már pénteken Budapestre utazik, hogy a legkiválóbb primadonnákkal szerződést kössön egymást követő vendégszereplésekre s egyben a főváros más jelesebb művészeit is megnyerje vendégszereplésekre. Ezzel egyidejűleg Kardoss Géza lemond a Vígyszínháznál fenntartott állásáról, nyugdíjáról és a jövő színi-évtárára is megkezdte a szerződéseket.

A génuai értekezletet hirtelen bezárják.**Lloyd George elkedvetlenedett. — Mit kívánnak az oroszok? — Megoszlik a kis antant magatartása Oroszországgal szemben.****Páris, május 7.**

Az Echo de Paris a tegnapi nap legnagyobb eseményei között megemlíkezik Lloyd George hirtelen hangulatváltozásáról. Az angol miniszterelnök, aki minden nehézség ellenére eredményt várt a génuai értekezletől, tegnap nagy elkedvetlenedést tanúsított.

Az Echo de Paris jelenti Londonból: Lehetséges, hogy a génuai értekezletet kedden bezárják és néhány hónapra elnapolják. A közbeeső időben pénzügyi szakértői bizottságot küldenek Oroszországba.

Páris május 8.

(Wolff.) Az Oeuwre génuai tudósítója állítólag arról értesül, hogy az oroszok a memorandumra kedden adják meg válaszukat, amelyben a következő négy feltételt állítják fel:

1. Hajlandó-e a szövetségesek Oroszországot próbaidő nélkül de jure elismerni.

2. Beleegyeznek-e a szövetségesek abba, hogy a külföldi birtokosokat kártalanítsák anélkül, hogy visszaállítsák Oroszországban a magántulajdont bármilyen burkolt formában is.

3. Hajlandók-e a szövetségesek Oroszországnak moratóriumot adni és ha igen, mennyi időre.

4. Hajlandók-e a szövetségesek Oroszországnak hitelt nyújtani és milyen összeg erejéig.

Páris, május 8.

Az Excelsior jelentése szerint a kistantant magatartása Oroszországgal szemben megoszlik. Egyes államok hajlandók szolidaritást vállalni Franciaország-

gal és Belgiummal, Romániának és Lengyelországnak azonban számolni kell földrajzi helyzetükkel.

Génuai, május 8.

Ma éjszaka jött az első érdemleges utasítás Moszkvából a szövjet delegáció számára. A válasz első része, amely megérkezett, csupán a szövetségesek jegyzékének első fejezetére tér ki, amely eltiltja a szövjet kormányt a külföldi propogandától. A moszkvai válasz erre a pontra nézve, miként illetékes helyen halljuk, ugyszólván egyenesen tagadó.

A konferencia sorsa ma éjszaka dől el. Franciaország és Belgium nem tudják titkolni örömlüket, azon, hogy már csomagolhatnak.

Génuai, május 8.

Az orosz delegáció kijelentette, hogy a memorandumra kedden adja meg a választ.

Az első négy pont szövegét látszólag az angolok és amerikaiak már ismerik. Az orosz delegációk nagyon tartózkodóan viselkednek. Az általános benyomás az, hogy a konferencia a legnagyob b válság előtt áll.

Zöldség- és virágpalánták

a legmegbízhatóbb, ki-
próbált jó fajtákban,
szép cserépes és levágott virágok
a legjutányosabb árban beszerezhetők
Farkas Gyula
műkertésznél, Vágóhid mellett.
Telefon 812.

Színházi és alkalmi ruhákat
kifogástalanul tisztít Koncz, —
Debrecen, Arany János utca 10.
és Péterfia 30.

Kiss Andor ref. lelkész tragikus halála.

Megrendítő hatással terjedt vasárnap híre annak, hogy egy szép jövő előtt álló fiatal pap, a debreceni Árpád-téri ref. parókhia segédlelkésze Kiss Andor, Révész Imre lelkész káplánja tragikus között hirtelen és váratlanul meghalt.

Segédlelkész volt, de tudomány szomját kielégítendő, beiratkozott a Tiszegyetem orvosi fakultására is és előadások szorgalmas látogatója volt. A csendes, tisztán tanulmányainak élő fiatal segédlelkész osztatlan közbecsülésben állott Debrecenben. Hosszabb idő óta súlyos gyomorbetegséggel küzdött és emiatt az utóbbi időben már szinte buskomor volt. Testvére épen vasárnap délelőtt akarta bevitetni az Augustia szanatóriumba, de mikor délelőtt bement a lakásába, a Hadházi-utca 12. szám alá, már holtan találta ott.

Tragikus halála osztatlan részvételt keltett az egész városban, ismerősei, jó barátai körében.

Temetése tegnap délután volt inopzans keretek között.

Révész Imre mondott feletti imát és egy a ref. lelkészi kar, mint az orvosi fakultás hallgatói és igen nagy résztvevő közönség kísérte utolsó útjára.

A korona 67**Jelentés a mai tőzsdéről**

Zürichi zárlat: Berlin 174, Hollandia 198.60, Newyork 518, London 2298, Páris 4707, Milano 2745, Prága 997 és fél, **Budapest 67**, Zágráb 190, Varsó 13. Bécs 6 és háromnyolcad, osztrák bélyegzett 6 és fél.

Ferencvárosi sertesvásár: Deli hivatalos: Szabadvárosi maradvány 95t sertes, érkezett 378 sertes, 8 suldó és 12 malac. Eladatot 225 sertes és 3 malac. Arak: zsirsertes fiatal, uhez 138—46, fiatal, könnyű 89—122. Zártvasári maradvány 142, érkezett 61, eladott 31. Arak: zsirsertes jobb minőségű 132—42.

Budapesti marhavásár: Deli zárlat: Felhajtottak 400 beföldi és 2000 román vágómarhat. Arak: beföldi marhánál ökor legjobb 61—90, közep 47—52, silány 35—44, bika jobb 62—80, silány 48—60, tehén jobb 50—75, silány 34—54, kiesontozni való 30—34, novendék 35—48. Arak román marhánál: ökor jobb 80—114, kivételesen 135, tehén 70—98, bika 75—105.

Vaiutak: Napoleon 3005—35, dollar 773—83, francia frank 7075—125, márk 268—78, lira 41—41 és fél, osztrák korona 875—975, rubel 47 és fél, 48 és fél, lei 548—58, szokol 1497—507, svajci frank 149 és fél, 50 és fél, korona dinár 1090—1100, lengyel marka 18—21.

Devizák: Amsterdam 295—300, Kopenhága 162—67, Krisztiania 172—6 London 3435—85, Berlin 261—71, Milano 4125—75, Páris 7015—25, Prága 1490—510, Stockholm 197—202, Svajci 149 és fél 50 és fél, Bécs 875—975, Zágráb 273—83, Newyork 778—88.

Nemesfémpénezek piacán: A Jorga. Iom élénk volt és az irányzat szilárd. Ezüst korona 61 és fél, 62 és fél, forint 100—3, 5 koronás 325—20.

Terménytőzsde zárlat: Hivatalos arak: Buzs tiszavidéki 3165—500, egyéb ugyanannyi, rozs 2900—930, takarmány és sörárpa változatlan, tenzari 3050—100, korpa 4675—700.

Sajtóper a Fehér Ujság ellen

Érdekes sajtóper tárgyalását kezdte meg tegnap délelőtt a debreceni kir. törvényszék Ujfalu József elnöke alatt működő büntető tanácsa. A Fehér Ujság helybeli heliap 1921. évi május 15-én, a pünkösdi számában egy cikk jelent meg „Löv, mint löversenyrendező” címen, amely erős támadást tartalmazott Loránt József, a Lovaregylet titkára ellen. A cikkben ilyen mondatok is voltak: „Debrecen minden eszűje az oláh főmajmosna és a motor és kocsi-érviráló, kocsi-kereskedő rendezett lö és kocsi-versenyt. Azonkívül barátai jóakarata panamszükség támogatását felhasználva, Romániából katonai áru címen vámmentesen szállított át árukat, azután értékesítette.”

Loránt a Fehér Ujság ellen sajtó utokvetett ragalmazás miatt sajtóper indított. A cikkért a szerző, Szenes György banktisztviselő vállalta a felelősséget, akit tegnap vont felelősségre a bíróság.

A tárgyaláson Szenes előadta, hogy nem érzi magát bűnösnek, ő hazafias érzésből s közérdekből vezetett írt meg a cikket. Neki Budapestben jutott tudomásra, hogy állítólag Loránt itt oláhokkal barátkozik, vámmentesen hoz be árut s azt itt értékesíti s ezeket abból az alkalomból, hogy Loránt neve szerepelt egy löversenyt hirdető plakáton. Közudomásra akarta hozni. Kéri a valóság bizonyításának elrendelését, hogy állításait igazolja s egyben kéri tanúként kihallgatni dr. Balog Sándort, dr. Jóna Kálmánt, dr. Lengyel Zoltánt, Mihalovits Jenőt, stb.

Loránt kijelenti, hogy a maga részéről ő is hozzájárul a valóság bizonyításához, annál is inkább, mert úgy reméli, hogy kiderül a teljes igazság. Kéri kihallgatni Debreczeni Jenőt, Baukovász Árpádot, dr. Hajnal Dezső fogorvos stb. tanúk kihallgatását. A bíróság ezután rövid tanácskozás után végzést hozott, mely szerint elrendeli a valóság bizonyítását s a bejelentett tanúkat egy későbbi új tárgyalás alkalmával, — amely 30 napon belül lesz — fogja kihallgatni.

Ezt úgy Kun Miklós ügyvéd, Loránt képviselője, mint dr. Kovács Béla, Szenes védője tudomásul vették.

Ujdonságok.

A görögkatholikus egyház tisztújító közgyűlése. A debreceni gör. kath. egyház f. hó 7-én, vasárnap tartotta tisztújító közgyűlését, amelyen egyhangú lelkesedéssel választották meg világi elnökül dr. Damjanich Miklós járásbírói elnököt, főgondnokká Vecsey Antal fogtechnikus, aligondnokká Nacziuszky Elek máv. tisztviselőt. Jegyzőkké Puskás János tanító és Fülöp János tanácsost. A számvizsgáló bizottság tagjaivá Papp Jenő máv. ellenőr, Czilli Mihály szőlőbirtokos, Jenei István máv. tisztviselőt, Orosz Géza mérnököt. A gyűlés a megválasztottak lelkes eljövésével ért véget.

A Szt. Erzsébet nőegylet tanfolyamán készült lámpaernyők, Kontsek Kornél ur szivességéből, szerdán és csütörtökön üzletének kirakatában megtekinthetők. A kalaptanfolyam június 7-én kezdődik, kérjük az érdeklődőket mielőbb jelentkezni özv. Engesser Józsefnél, Timár-u. 5. szám alatt.

Hentesmesterek figyelmébe! A henteszakosztály f. hó 10-én, szerdán este 6 órakor ülést tart az ipartestület kistermében. — Tárgy: Folyó ügyek. Pontos megjelenést kér az elnökség.

Junius elsején lesz Debrecenben a képviselőválasztás.

Rendelet a választási határról

A hétfői tanácsülésen Zöld József tanácsnok, aki a választási előmunkálatokat végzi be-terjesztette a tanácsnak, hogy a debreceni választások ideje megváltozott s erre vonatkozóan Kiebelberg Kunó gróf belügyminiszter a következő táviratot küldte a debreceni központi választmányának:

Városi központi választmány Debrecen.

Utalással a Budapesti Közlöny május hetedik számában közzétett 72,900. számú rendeletemre, értesítem, hogy a város területén a nemzetgyűlési vá-

lasztást nem június 3-án, hanem június első napján kell megtartani.

Belügyminiszter.

A tanács tudomásul vette a rendeletet és egyben tudomásul vette, hogy az ideiglenes névjegyzék ellen egyetlen felszólalás, vagy észrevétel nem adatott be s így az véglegesen érvényes névjegyzék lett, a melynek alapján most már a választásokat megtartják.

A központi választmány egyébként e hét elején ülést tart, a melyen a választási bizottságok tagjait és elnökeit fogja megválasztani.

Az előzetes gabonavásárlás betiltása.

A közéletmezősi tanács ülése.

A közéletmezősi tanács elhatározta, hogy megtiltja a gazdák ideai termésének, vagy csak egy részének is lekötését. A legutóbbi gabonaáremelkedést a közéletmezősi miniszterium ugyanis tulajdoni részét annak tulajdonítja, hogy a bankok és egyes gabonavásárlók előzetes vételükkel felhajtották a buza árát, úgy, hogy 4000 koronás elővételekről is érkezett jelentés.

Különösen jelentős tételeket kötött le a Hitelbank, amely mázsánként 3500 koronás előleget adott a termelőknek gabonára. A közéletmezősi tanács úgy határozott, hogy albizottságot küldött ki, amely tegnap tartotta döntő gyűlését a gabona elővásárlásról.

A tanácskozáson megjelent

Bud János közéletmezősi államtitkár Gyula az árvizsgáló bizottság elnöke és a malmok, valamint a gazdák képviselői. Biber azt hangsúlyozta, hogy a közvetítők hajtották fel a buza árát az előzetes vásárlásokkal. A malmok képviselői szintén kérték az elővásárlások megszüntetését és felbontását, sőt javaslatukban tovább mentek és azt kívánták, hogy a kormány ne csak a gabona megvásárlását, hanem a liszt elővételét is tiltsa meg.

Bud államtitkár a tanácskozásról jelentést tett Térify Béla közéletmezősi miniszternek és ha ő hozzájárul az elhangzott indítványokhoz, akkor rövidesen kormányrendelet jelenik meg, amely megakadályozza az elővásárlásokat.

Hadirokkantak, hadibzvegyek akik a sámsoni gyakorlóterén földet igényeltek, de még azt át nem vették, figyelmeztetnek, — hogy földjüket szerdáiig vegyék át. Akik földjüket szerdáiig át nem veszik lemondottak tekintetnek és csütörtökön újabb jelentkezőknek fog adni. Akik földjüket még át nem vették és sem az osztáson, sem pedig a hadigondozó irodában sem jelentették be igényeiket, még mielőtt a földet átvennék, jelentsek azt be a hadigondozó irodában. — Hadruá.

Adomány a nyomorakciónak.

A polgármesteri hivatalos ujjában 4500 korona folyt be a nyomorakció céljaira. Az ujjában befolyt összeget a városi tanács most már, amikor kereseti lehetőségek megnyitáltak, nem adja már ki, hanem alapot teremt azokból, amelyből azután a népkonyhát fogja hamarabb megnyitni s fenntartani.

Napsugár vagyonmentő-árverésre mindennemű berendezési, használati és műtárgy, régiség folyó hó 11-éig adható be Piac utca 10. alatt. Árverés ugyanott 15-ikén kezdődik.

Halálozás. Vettük a következő haláleset értesítést: Várray János városi bizottsági tag, volt kamarai tanácsos, egyházi presbiter, volt kereskedő, kinek évek hosszú során át jó hírű fűszerkereskedése volt, hosszú betegsége következtében f. hó 8-án Vállajen meghalt. Az elhunytat Debrecenbe szállítva a ref. Nagy templomban lesz ravatalra helyezve, temetése ugyanottan f. hó 10-én, szerdán d. u. 3 órakor lesz a Kossuth-utcai temetőbe helyezve.

Közgyűlés. A keletmagyarországi baromfi és galambtenyésztők egyesülete f. hó 14-én, vasárnap d. e. 11 órakor a városháza közgyűlési termében az alapszabályok módosítása tárgyában közgyűlést tart, melyre a tagok tisztelettel meghívattak. Biró Pál

Magyar köztisztviselők fogyasztási szövetkezetének közleményei: A május havi kedvezményes árak kiosztását megkezdettük. Az ellátási jegy 1., 2., 3., 4. számú szelvényeire lisztet, 5., 6., 7., 8. sz. szelvényekre pótlisztet, 9. sz. szelvényre zsírt, 10. sz. szelvényre cukrot, 11. sz. szelvényre sőt osztunk. Megjegyezzük, hogy a zír kiosztását — átalakítási munkálatok miatt — csak f. hó 12-én, pénteken kezdetük meg. Ismételten felkérjük t. tagjainkat s a testületi megbízott urakat, hogy burgonya igényüket sürgősen jelentésként a Vár-utcai elosztóhelyünkön. Az I. ruhacsoportból még visszamaradt utalványok beváltásának utolsó határideje f. hó 31. Felkérjük t. tagjainkat, akik még ilyen utalványok birtokában vannak, hogy ezeknek beváltását fenti határidőig — minden igényüknek különbeni megszűnése mellett — feltétlenül eszközöljék.

A Milotay párt választási irodája az Arany Bika szálloda, télelelet, 14. számú szobájában van. Feljártat a főbejáraton, vagy a József kir. herceg utca felől. Hivatalos óra egész nap. Telefon 12-93. Minden nyitva ide fordulunk.

A cipész szakosztály f. hó 9-én délután 7 órakor gyűlést tart. — Tárgy a munkások árszabaja s újabb munkabér emelése. — Felkérjük minden cipész mestert, hogy okvetlen megjelenni szíveskedjen. Egyben minden cipész mester, akik tisztviselői elöl vállaltak arra is kérék, hogy az utalványokat hozzák magukkal. Barna szakosztályi elnök.

Tegnap halottak. Bor Irma rkath. 2 éves, Domokos Agnes ref. 2 hónapos, özv. Budai Antalné ref. 62 éves, Grossmann Mihály rkath. 34 éves, Kiss Mihályné gath. 55 éves, Hajdu Gyula ref. 21 éves, özv. Varju Andrásné ref. 66 éves, Kiss Andor ref. 24 éves, Kovács Lajos ref. 47 éves, Dombi Ilona ref. 6 hónapos, Füzesi Péter ref. 55 éves, Deli Mihály rkath. 25 napos, Kovács Martonné gkath. 29 éves, Ermes Várlérián ref. 30 hónapos, Vanyovszki Mária ref. 3 éves, Rokonál János rkath.

Cipészek figyelmébe! Felhívjuk a cipész iparosok bárendező ségét, hogy akik a befizetett 100 koronára igényt tartanak, hogy azt 11-én este 6 óráig a szövetkezetben átvehetik. Az addig át nem vett pénzek felülfizetésnek tekintetnek. A vigalmi bizottság.

Felmenték a kocsz árát. A városi tanács a világitási vállalat vezetőségének előterjesztésére — hozzájárult ahhoz, hogy a világitási vállalat által termelt kocsz ára 800 koronára emeltesse föl.

Női fűzős strapa box cipő	650 K-tól	Ha olcsó és jó cipőt		130 K-tól
		akar venni, okvetlen nézze meg Kovács Vilmos raktárát az Iparkamara épületében, (a Tűvényzókkal szemben.) A Turul cipőraktár volt vezetője.		

Friedrich István a közös táborról.

Friedrich István vasárnap Tatán és Tétén szónokolt a keresztény ellenzéki jelölt érdekében. Foglalkozott az ország gazdasági helyzetével a legitizmusai, majd pedig a felekezeti kérdésekről. Furkós botokkal, fütykösökkel nem lehet a zsidó kérdést megoldani, nem igaz az, hogy ő valaha a zsidókat üldözte, csak a kommunistákat. A zsidók utasítsák ki maguk közül a hazafiátlan elemeket és akkor találkozunk a közös táborban. Friedrichet a választók lelkesen fogadták.

Robbanás az izraelita imaházban.

Tegnap este 8 óra után a Budapesti a Rombach utca 7-9. számú házban levő izraelita imaház épületében eddig ismeretlen okból robbanás történt. Felrobbant a halottakért égő mécéses, amelytől tűz támadt és az imaház padlózata lángbaborult. A telefonon értesített tűzoltóság nagy készültséggel vonult ki és közel egy órai munkával sikerült a tüzet lokalizálni. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított annak megállapítása végett, hogy a robbanás miképp történt. Valószínű, hogy eddig ismeretlen tettesek olaj helyett benzint öntöttek a mécésbe.

Választási mozgalmak.

Az egységes párt alakuló gyűlése.

A III. kerület egységes pártja kedden délután 6 órakor tartja első alakuló gyűlését a Bika szálló kistermében. Az értekezlet ki fogja egészíteni az Uhlarik Bela kerületi pártelnök vezetése alatt álló elnökséget, továbbá az intéző bizottság s körülből ezer főből álló nagy választmányt fog összeállítani. Lengyel Zoltán f. hó 21-n, délután fél 4 órakor a Bika szálló nagytermében tartja meg programbeszédét. Az ez al kalomból tartandó gyűlést már a nagyválasztmány készíti elő.

Elhalasztott programbeszéd

Értesítjük a III. kerületi választópolgárokat, hogy a vasárnapra hirdetett gyűlést az államrendőrség nem engedélyezte.

Jelöltünk, dr. Kossalka János egyetemi tanár, budapesti törvényhatósági bizottsági tag programbeszédét a hét folyamán megtartja, az időpontot közölni fogjuk.

A keresztény nemzeti egységes pártjának vezetősége.

Dollárt, ARANY ÉS EZÜST PÉNZT legdrágábban vásárol **RANKAI bankiroda, Kenyérpiaza**

Bécsben teljes lehetetlenség rendet teremteni.

Bécsben igen rossz benyomást keltett a OMB. most megjelent bankjegy kimutatása. E szerint az OMB. bankjegyforgalma elérte a 350 milliárdot, tehát mintegy 50 milliárddal több, mint amennyire a keresztényszocialista párt az angol hitel folyósítása idején a bankjegyforgalmat maximálni akarta. Az angolok által adott kölcsönből már alig maradt valami. Ezt a pénzt az osztrák kormány az osztrák korona stabilizálására akarta felhasználni, azonban kevés eredménnyel.

A kormány tagjai vasárnap

A Lengyelpárt gyűlése.

A Lengyel párt 100 tagu nagy választmánya kedden d. u. fél 6 órakor a Bika kistermében (bejárat a főajtón) Uhlarik Béla kerületi elnök vezetése mellett ülést tart, melyen a szűkebb intéző bizottságot és az elnökség többi tagjait fogja megválasztani. Az ülés érdekességét képezi, hogy ezen dr. Lengyel Zoltán is rész vesz és beszélni fog aktuális kérdésekről.

A Milotay-párt választmányi ülése.

Vasárnap délután az Arany-Bika kisterme megtelt a Milotay párt választmányi tagjaival. Az előadó asztal mellett a pártvezetőség Balogh Zsigmond ny. c. táblabíró, Hubert Ottóné, közígazgatási bíró neje, elnökök, Konkoly Géza, gazdálkodó elnök, dr. Sipos Zsigmond rendőrkapitány, mint a rendőrség képviselője, Sándor Lajos, a Magyarország belső munkatársa s a Milotay akció vezető tükára s végül maga dr. Milotay István ülnek.

Balogh Zsigmond elnök kezdte meg a gyűlést. Jelenlét, hogy az ajánlók törvényes száma megvan. Az ajánlók zöme szinte önként jelentkezett, hogy megnyilatkozzék a kerület régi képviselője mellett, aki egyedül tartott ki hűen a három közül. Debrecen városa mellett. Kéri a választmányt, hogy fogja meg a gyűlési szót, dolgozzon, mert a lelkesedés munka nélkül csak félmunka.

Utána Sándor Lajos, a Magyarország belső munkatársa jelenti, hogy a pártiroda megnyitott. Felkéri a tagokat, forduljanak ide minden ügyben és keressék fel az irodát bizalmas jótanácsokkal.

Közkiánatra dr. Milotay István jelölt szólalt fel. Dr. Milotay István hővebben kifejti, hogy ma is hű ahhoz a programhoz, amelyet a multkor hangoztatott. A keresztény politika nem lehet pártpolitika, épen azért a pártoknak, ha egyéb közjogi árnnyalatekben szakaszokra bomlásnak is, e nagy íge jegyében össze kell tartaniuk. Sajnálattal tapasztalta, hogy z egységes keresztény front töredeznél akar és minden három hónapban újabb átse-

minisztertanácsot tartottak, amelyen Schober kancellár előtt teljes egészében feltárták a rettenetes pénzügyi helyzetet. Ez a minisztertanács drámai hangulatban zajlott le. Amikor vége volt az ülésnek, az egyik miniszter kijelentette, hogy a küzdelem életre halálra megy. Politikai körökben az a telfogás uralkodik, hogy teljes lehetetlenség rendet teremteni és követelik, hogy Gürtler távozzon a pénzügyminiszteri székből.

A drágulás különben egyre fart és legközelebb a villamos jegy árát felemelik 120 koronára.

portsoulás következik. Épen ezért nem áll be, mint a multkor választmánál sem, egyetlen szűkebb pártha sem. Kéri, hogy támogassanak minden olyan jelöltet, aki a keresztény magyarság gazdasági és szellemi érvényesüléséért küzd. Kifejti végül, hogy főképen a választói jog megszükitése, a nők választói jogának megsemmisítése és a titkosságnak nagyrészen való terelése, ellenzéki állásfoglalásra készíti.

A beszédre Macsata József választmányi tag felel. Köszönetet mondott a bizottság nevében Milotaynak és mindenki munkáráért.

Színház.

Csokonai-színház, Heti műsor:

Kedden: Tündérlaki lányok, vigi-ték B. berletben.

Szerdán: Tündérlaki lányok C. berletben.

Csütörtökön: Tündérlaki lányok A. berletben.

A tündérlaki lányokat tüzte műsorára kedden B. berletben a Csokonai színház. Heltay e egyszerű darabjában lép fel ismét Kardoss Géza Petrenczey tornatanár szerepében. A többi szerepek is a legjobb kezekben vannak. Halassy Mariska Boriska, Halassy Malvin néni szerepében brillíroznak. Székely Zizi végletlenül kedves Sárija, továbbá Egyed Lenke, László, Rubinyi, Lux és Csapó viszik meg a darabot sikerre, mely fránt a színházlátogató közönség a legnagyobb érdeklődéssel várakozik.

Szerdán d. u. ifjusági előadás lesz. Várnai László, a közönség kedvenc komikusa, Solyom Janka a Nagy Endre cabaret tagja, Budapest legjobb díszőze, Solyomossy Sándor, a Reneszansz színház tagja, Saluzinszky Sári, a Vár-színház táncos szubrettje és dr. Ujjalussy Géza együttes művészestélve szombaton és vasárnap az Arany Bika volt mozgó színházban.

Fenséges szerelemben Harry Liedtke, az általánosan kedvelt Köthe Dorsch filmművészek adnak kitűnő alakítást. Minden jelenetben finom és érdekes filmhatások, mindvégig lebilincselő módonban tárja elénk egy herceg nő kalandos szerelemt. Vidám és elbájos. Kedden utóljára az Urániában. 5. 7. 9-tól.

P. Mentchélli főszereplésével ma utóljára lesz műsorán a Vig-színház mozgóban Bosszu istennője, társadalmi dráma 7. felvonásban.

Tavaszi szerelem, dráma ötfelvonásban Mattyasovszky Ilona és Fenyvesy Emil főszereplésével és Jim büne amerikai társadalmi dráma 6 felvonásban ma utóljára az Apollóban.

Velencei mámor, a legmesteribb filmalkotás dráma öt felvonásban, a főszerepekben K. Farkas Antonia és Capozzi, eredeti olasz felvételek szerdán az Apollóban.

Szalon titka, (aki embert ölt), a 16. szerepben Corinne Griffitt, szerdán, csütörtökön az Urániában.

Három óras előadások a Vig-színház mozgóban. Szerdán és csütörtökön két nagyszabású filmatrakciót mutat be a Vig-színház mozgó 3 óras előadásokban. Az egyik Harry Hill főszereplésével a Halálpilóta szenzációs kalandorérettét 7 felv. a másik a Martalek című 5 felv. társadalmi dráma Shirley Mason és George de Geurvel a főszerepben. Előadások 5 és 8 órakor.

A lélekabló (a kém) drámai filmjáték, írta Lazar István és Váradi József. A szezon legértékesebb szkecsse, három film és két színpadi részben pénteken az Apollóban.

Lady Hamilton teljesen új film példány az Uránia részére. E héten.

Egy szoba, konyhás lakást keresünk butorral vagy anélkül HALASYÉK, Csokonai színház.

Kész cipők

legszebb kivitelben és jutányos árban kapható Falusy Károly polgári és katonai cipész-mesternek, Csapó-utca 41. szám.

Bőrtárcákat,

riádkuloket, utazó és úgynöki táskákat, level, szivar és párt-tárcákat elsőrangú kivitelben, olcsón készít és javít SZENTPÉTERY MIKLOS hordiszmuves, SZECHENYI-UTCA 8. SZÁM.

Olcsó, könnyű és tartós tetőfedőanyag a

Betongeserép

Gyártja: Krausz Albert, Debrecen, Kishégyesi-ut 2. sz. Kisállomás mellett. Telefon 307.

BENZIN

hőfőhár, folttisztításra alkalmas, bármely mennyiségben literenként

75 korona

árban kapható:

BLEYER, Hatvan-u. 53. Telefon 7-26.

SZIREK ANDRAS

elsőrendű úri- és egyenruha szabása angolgyapjűszövetek iskolai és egyenruházati sapkakrakáza Szent Anna-utca 1. szám Telefon szám 509.

Beköltözhető 3-4 szobás

lakással, lehetőleg kertészen levő házat megvételre keresek.

Dr. Kovács Jenő ügyvéd, Kossuth-utca 7. szám, II. em. Telefon 11-56.

Székegyek, erdélyiek, földiek!
 Jelentkeztek dr. Kőkösi Orbók Attila pártirodájában, (Bika-szálló, földmelet 11) Hivatásos óra délután 5-7 óráig.

Keresek megvételre
 (csak jókárban levő) fekete bőrfedeles hintót. Ajánlatokat Szepességi 13. szám alá kerek.

Zongorát bérelek legmagasabb árban.
 Címelt kerek a kiadóhivatalban leadni.

Szalonnát és zsírt vesz és elad
 nagyban és kicsinyben
Papp Mihály hentes
 szalonna és zsírnagykereskedő
 Debrecen, Csapó-utca 24. Telefon 1137

Eladó ház.
 Elfoglalható benne két szoba, konyha, kamara, műhely, pincze
Eötvös-utca 89. sz.

ÓCSKA vasat, rozot és mindennemű fémet legmagasabb árrért veszek. — Kovácsoknak használható becserelek. Nagyobb tételt elszállítok.
STEINER, Eötvös-u. 110.

A Debreceni Göztéglagyár részvénytársaság Tizenötödik évi rendes közgyűlését

1922 május hó 18. napján, délután 4 órakor Debrecenben, a társaság irodájában, Burgondia utca 19. szám alatt tartja.

Tárgysorozat:
 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1921. évről.
 2. Az 1921. évi mérleg megállapítása és hátrózaiboztatási tiszta jövedelem hovatartozásának.
 3. Hátrózaiboztatási az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása tárgyában.
 4. Az igazgatóság és felügyelőbizottság javadalmazásának megállapítása.
 Debrecen, 1921 május 6. napján.

Debreceni Göztéglagyár R. T. Igazgatója.

A mérleg és jelentések a mai naptól kezdve a társaság irodájában, Burgondia utca 19. szám alatt megtekinthetők.

Figyelmeztetés: Mindazon részvényesek, kik a közgyűlésen megjelenni és szavazati jogukat gyakorolni akarják, tartoznak részvényeiket az összes le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlés előtt 3 nappal a Debreceni Első Takarékpénztárnál, vagy Serli Gusztáv vezérigazgatónál, Burgondia utca 19. szám alatt letenni.

Nagy a drágaság,
 de tavaszidény remélgé mindjárt nyosan készíthet meret után, elsőrendű anyagból úgy férfi, mint női cipőket, valamint szép box és tartós strapa csizmákat, ha lefárad

Fábián
 cipő- és csizma készítőműhely
Rákóczy-utca 71. szám
 Kész cipők és csizmák kaphatók
Javítások jutányosan

Zongorát
 Eltár, Joach, esetleg más jobb gyártmányú keresek megvételre. — Ajánlatot a kiadóba „Zongora” jellegre kerek. 7301

Tanuló leány
 vagy fiú felvétetik fizetéssel paplanvarrodámban Debrecen, Kossuth 11. 7294

Egy
 ügyes kiúto felvétetik Aszmann divatüzletében Piac 27. 7300

Hetes
 józanéletű felvétetik — Kupfer Ignác tisztviselő kereskedésében Badoogs utca. 7288

Üstöt
 150-200 literig megvételre keresek Krausz, Ferenc József ut 58. sz. 7288

Egy
 gyakorlott kiszolgáló leány felvétetik péküzletbe Széchenyi utca 49 7285

Keresek
 50.000 korona privát kölcsönt, jó kamatra, esetleg társat. A pénz biztosítva. Cím a kiadóban. 7276

Vadászfégyvert
 Sauer, esetleg Boltgat jókárban lévő venni. Vármegyeháza, ajtó 11. 7272

Ottbont
 keres özevgy tisztviselő gyermekeivel, intelligens nővel. Ajánlatok „Tejves ellátás” jellegre kiadóba kéretnek. 7282

Gyors- és gépirásban teljesen jártas kisasszonyt keresek Hegedűs és Sándor R. T. könyvkereskedésnél Piac u. 34. 67

Napraforgó olajat
 Kis és nagymennyiségben veszek. Fűvészkert u. 23. szám. 7249

Egy
 tanuló fizetéssel felvétetik Juhász Ferencné fűszerüzletében Behlen-utca 52. szám. 7202

Egy
 jó menetű fűszer üzletet csak forgalmas helyen sűrűs átvételre keresek. Cím a kiadóban. 6996

Keresek
 150.000 privát kölcsönt. Cím „Ingatlanhoz” a kiadóban. 7063

Asztalsparheltet
 vizitátiót keresek megvételre dr. Sajó Kossuth u. 7. II. 7043

Női divat
 szalon megnyitáshoz lakással rendelkező úri nő társat keres. Cím a kiadóhivatalban. 65

Pénztárosnő
 felvétetik Kovács Gyula vasüzletébe, Piac utca 17. 7281

Jó ruha varró
 házhoz és ifatal jó főző keresetért Balatonra, Simonffy ut 19. 7263

Kereskedő
 ügyes munkás felvétetik sörraktárba Hatvan utca 53. 7265

Tűszűtő
 Használhat 1000 darabot venni. Arany János utca 30. első lakás. 7267

Stoppolás
 és feltöszökhöz keresek ügyes leányt. Boszormenyi ut 15. kenyérgyár. 7270

Egy
 jó munkás cipész segéd azonnal felvétetik — Csonka utca 20. 7289

Vincellért
 sürgősen keresünk — Nagyerdő melletti házrom holdas szőlőkhöz Iparbank, Szent Anna-utca. 60

Eladás

Butorok
 hálszobák, ebédők, — leányiszobák, mindenféle butorok, olcsóbb és jobb, mint bárhol. Szolid kiszolgálás, előnyös csomagolás. Lefkóvits butoráruház, Simonffy utca 6. szám, a tejpiac szemből. **Cégre és címre ügyelni.** 4620

Eladó
 egy házi mozi gép jutányos áron. Simonffy utca 17. sz. 7286

Eladó
 gramofon, 22 lemezzel, két darab 50 literes üveg ballon, egy kevéssé használt cilindert — Teleky utca 35. 57

Eladó
 nagyobb fajta jégsczerény, cukorlaráló gép, oval tukor és kisebb üzletben való puld és üveg állvány, cukrázsütő kemence. Bódog cukrárszda Piac utca 9. 7047

Eladó
 a Csillag utca 88. számú ház, vétel esetén két szoba, előszobás lakás azonnal elfoglalható. 6951

Eladó
 elköltözés miatt a Kandia u. 4-b. számú új modern emeletes ház. Azonnal beköltözhető 4 és 5 szobás lakással. Eladó továbbá 9 és fél kataszt. hold gazdasági épületekkel, közvetlen a város alatt. Értekezni Kandia u. 4-b. alatt a tulajdonossal. 7219

Hentesüzlet
 áruval, berendezéssel, elutazás miatt sürgősen eladó. Cím a kiadóban. 7215

Szoba butor
 férfi ruhák, használt könyvhadények eladók. Piac 10. III. 3. 7167

Tenyés kan
 állami gazdasági iskolánál eladó. Kishegyesi ut 40. 7276

Eladó
 6 szobás családi ház, 3 szoba azonnal beköltözésre Maróthy 19. 7136

Foxterier
 6 hetes kutyák eladók. Hatvan utca 61. sz. 7272

Száraz tűzifa,
 felaprítva és hasábos állapotban,
köszén,
 házhoz szállítva kapható
Fabehozatali és Kereskedelmi R. T.
 (Volt Kemény faterlep).
Pesti-utca 2. szám.
 Telefon 13-95.

Háló, ebédők.
 Konyha berendezések, keményfa és mindenféle bujorokban nagy választékban, a legolcsóbban beszerzhető, kizárólag Hausner, Simonffy utca 2-c. házi butorüzletében. — 7297

Eladó
 vagy bérebe kiadó három mas cséplőszekrény, új bor fuvo, kutezicattyuk Erdéklődni a fényképesznel Debrecen, Kossuth utca 24. 7298

Szülő
 jó kárban 20 gyümölcsfával, szerény beköltözhető lakással, elkerített udvarral, külön baromfi udvarral, dísznóccal, kis görével eladó. Értekezni Kossuth 11. Debreceni paplanban. 7295

Sarokház
 állomásnál kertszegben beköltözhető olcsón eladó. Sümeginnél Csapó 11. 7289

Egy
 hajtó kocsi eladó. Teleki utca 35. 7286

Eladó
 Jókai utca 44. számú ház, megvétel esetén 3 szoba, konyha, 1 élőkamara azonnal átadható. Értekezni ott a házi tulajdonossal lehet. 7279

Száraz,
 hasított új és használt akác szőlőkaró eladó. Hajdúhadházon 1623. 7280

Eladó
 egy régi, eredeti olasz festmény, egy gramofon lemezekkel és egy 9x12 fényképezőgép. — Csapó u. 93. 7237

Női
 ruhák, utikosar eladók Vidékre szakácsnőket keresek. Jókai 9-B. 7268

Eladó
 egy sátorlak, konyhának, padló ablakkal, zárható faalkotmány. Kétfalomb 17. 7271

Eladó
 Kovácsmühely berendezés-s-vele a műhely kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 7273

Eladó
 ház olcsón Csapókert, Jánosi utca 55. Ára 90.000 korona Pataky, Csapó 19. 7274

Eladó
 kisebb családi ház 2 szoba, konyha, hozzá tartozókkal átengedve. Csillag 47. 7062

Eladó
 a Fáy dűlőben mástól hold föld. Értekezni lehet Paicsirta utca 64-a. 7140

Fenyőfát
 adok el 300 szál, 6-12 méter hosszú. Erdéklődni lehet Ebes, Kovács tanya. 7096

Ajánlat

Szabni,
 varrni 8 hónapra megtanított ingyen szolid leányt. Erzsébet utca 52. 7296

Poloska
 és Pál-Rányi-utca 1. telephelyre vállalatok. Pál-Rányi és poloska mérleg kapható Nánassy István Debrecen Kossuth utca 24. 7293

Fényképek
 mindenféle igazolványokhoz, kívánatra azonnal is elkészülnek Gábor u. Csapó 10. sz. 7278

Elcserelem
 egy nagy szoba, konyhát kisebbért Szappanos u. 16. 7291

Kárpított
 butorok javítására jutányosan ajánlkozom, kívánatra házaknál, Oláh, Darabos 53. 7275

Üzlethelyiség
 elköltözés miatt azonnal átadó. Cím a kiadóban. 7282

Kész ajtók,
 ablakok kaphatók és butorok megrendelhetőek. Dobo, Bethlen 76. 7284

Lakásere
 Elcserelem a központban lévő nagy szoba, pincze konyha, fűskamrából álló lakószobával fűszülő lakással. Cím a kiadóban. 7292

Kiadó
 Széchenyi utca 57. sz. alatt egy pékhelyiség. 7138

Fiú játszórúbak

jó zelléből, lányka ruhák, vászon, grendin, batizst és kurából. Könyvek, f. zellék és trikók kaphatók

Dr. Hegedűsné
 gyermek-árvaházában, Simonffy-utca 2. sz. Gyermekruhák leggyorsabban készülnek.

Kiadó
 szép átjáró szoba tiszességes. — lehetőleg hölgynek. Értekezni délbe, leglátul 53. udvarban, Csapó 53. 7264

Zöl dílcarna
 olcsón kapható Tócsokert, Margit utca 8. 7266

Egy
 szoba, konyha kiadó, teljesen üres, a vágóhíd mellett, Onosaj utca 33. szám. 7273

Üres üvegekért
 legmagasabb árat kap Hatvan utca 10. 7275

Egy
 különbejártú butorozott szoba kiadó. Cím a kiadóban. 7274

Gyermekkoszik
 tejves átjavítását, fényezését, kerekre gumimihuzást vállal **Riesz Henrik kecsigyar.** 56

Pérez
 kapható házra, földre, kölesön, 8-as kamatra. Pataky: Csapó utca 19. Keresztéület. 6857

Szárzadajkát
 mástéleves fűszekához kellő gyakorlatlál alkalmazok Széchenyi utca 10. 7293

Poloskairást
 vállalt felelősséggel — helyben és vidéken — Ráthonyi Gábor, féregirtó, Debrecen, Cegléd utca 18. Szabadalmazott poloskairtó szer kapható. 6901

Megbízható
 50 éves családos ember állandó alkalmazásra, kulesárnak, rakárnoknak, vagy elhez hasonlú állásra ajánlkozik. Cím Kremán János Hajdúszoboszló. 7262

Paplanvarrodámban
 minden szakmabeli — menkát készítek szépen, jutányosan. Készítok állandóan raktárban. Debrecen, Kossuth utca 11. 6990

Bükk tűzifát
 szárazat privva és hasábosan azonnal házhoz szállít. Unio faterlep részvénytársaság Ispolyi telep 1. Telefon. 7-79. 7121

Kereslet

Aranyat, ezüstöt,
 briliánsat, zalogcedulákat vesz. Meghívásra házhoz is elmegy: Steiner Mihály, Hatvan u. 2. sz., udvarban, I. em. 6996

Egy
 tőmarsegét felvétetik Nyiregyháza Rákóczi-utca 33. 60

Üres,
 használt üveget, bármilyen mennyiségben, veszek: Simonffy utca 56. 5152

Jó házi koszt
 kapható bentkészsre és kihordásra, Péterfia 6. I. részéület. 6107